

Bruselj, 4. november 2016
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	13344/16 JEUN 76
Zadeva:	Mladi Evropejci v središču sodobne Evropske unije – <i>orientacijska razprava</i> (javna razprava v skladu s členom 8(2) Poslovnika Sveta [na predlog predsedstva])

Predsedstvo je po posvetovanju z Delovno skupino za mladino pripravilo priloženi dokument za razpravo, ki bo podlaga za orientacijsko razpravo na zasedanju Sveta za izobraževanje, mladino, kulturo in šport 21. in 22. novembra 2016.

Mladi Evropejci v središču sodobne Evropske unije

dokument predsedstva za razpravo

Uvod

Spreminjajoče se družbene in družinske strukture, pomanjkanje občutka varnosti in pravice, slaba integracija, pomanjkanje priložnosti in možnosti za boljšo prihodnost mladih nas obkrožajo povsod v evropski družbi. K večji razdeljenosti družbe so prispevali tudi vse večje težnje k ekstremizmu in radikalizmu, naraščajoča priljubljenost skrajno desnih ali skrajno levih strank ter nedavni migracijski valovi. Referendum v Združenem kraljestvu je sprožil še živahnejšo razpravo o evropskem projektu, njegovih temeljih in vrednotah, na podlagi katerih je bil zasnovan.

Položaj in življenjske možnosti mladih so se v zadnjih nekaj letih močno spremenile in so zdaj bistveno drugačne od tistih v preteklosti. Čeprav je današnja mlajša generacija na splošno bolje izobražena od predhodne, raziskave opozarjajo, da bo sedanja generacija mladih prva, ki se bo soočala s slabšimi življenjskimi pogoji od svojih staršev, kar je prvič v zadnjih 80 letih. To je vidno tudi v realnih številih po vsej EU, kjer od 90 milijonov mladih v Evropi 27 milijonov (skoraj tretjino) ogrožata revščina in socialna izključenost. Število mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, je naraslo na 4 milijone.

Vedno večja je tudi razlika med generacijami kar zadeva medsebojno razumevanje, saj sta položaj in izhodiščna točka današnje generacije drugačna od tistih, ki jih je izkusila generacija njihovih staršev. Zato je treba spremljati in zbirati podatke o najnovejših trendih med mladimi, njihovih življenjskih pogojih, željah, interesih, subkulturah in njihovih mnenjih o prihodnosti. Ti podatki se morajo odražati v mladinskih politikah in praksah mladinskega dela, da bi povezali dejanski položaj mladih z učinkovitostjo politik in strategij na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Izjemno pomembno je, da se je o položaju mladih in njihovi prihodnosti prvič razpravljalo tudi na najvišji politični ravni ne neformalnem vrhu voditeljev držav ali vlad septembra 2016 v Bratislavi. Voditelji so na vrhu sprejeli izjavo iz Bratislave, predsednik Evropskega sveta, predsedstvo Sveta in Komisija pa so v časovnem načrtu iz Bratislave povzeli glavne prednostne naloge za prihodnje mesece¹. Med drugim je v teh dokumentih naveden cilj „ustvariti obetavno gospodarsko prihodnost za vse, zaščititi življenjski slog in zagotoviti boljše možnosti za mlade“. V okviru tega cilja so izpostavljeni ukrepi za mlade. Kljub resnemu izzivu, ki ga predstavlja brezposelnost mladih, bi se bilo treba soočiti tudi z drugimi težavami, tj. kako mlajše generacije ponovno povezati z idejami in vrednotami evropskega projekta kot takega. Mladi pogosto ne prepoznajo tveganj in posledic življenja v družbi, ki ne temelji na strpnosti, razumevanju in demokratičnih vrednotah, saj so skoraj vsi odraščali v demokratičnih družbah.

¹ Dok. SN 72/3/16 REV 3.

Moramo razmisliti o načinih, kako krepiti ali ponovno vzpostaviti zaupanje mladih v ideje, na podlagi katerih je bila oblikovana Evropska unija. Voditelji držav in vlad so se zaobljubili, da bodo sprejeli ukrepe za izboljšanje življenj mladih v EU, predsedstvo pa meni, da bi morali ministri za mladino Evropskemu svetu za zasedanje, ki bo decembra 2016, poslati jasno sporočilo.

Predsedstvo se je spričo vseh izzivov in težav, s katerimi se soočajo mladi v sodobni Evropi, v svojem mandatu poskušalo osredotočiti na pozitivne plati mladinskih politik. Ne smemo pozabiti, da so mladi dovezetnejši in se bolj prilagajajo spremembam kot starejše generacije. Na splošno imajo mladi naravni občutek za pravičnost in solidarnost. Na različnost in strpnost v glavnem gledajo pozitivno, saj jih je večina odraščala v večkulturni družbi, kar so pokazali tudi izidi referendumov o Brexitu, na katerem se je več kot polovica mladih pozitivno opredelila do Evropske unije. Mladi, ki imajo optimističen pogled na EU ter jo dojemajo kot pomemben dejavnik pozitivnih sprememb, ki nudijo možnost potovanja in pridobivanja izkušenj v tujini. Takšno mnenje o EU imajo v glavnem mladi, ki imajo osebne izkušnje s prednostmi članstva v EU za njene državljane. Zato bi bilo treba krepiti tako obstoječe programe, denimo Erasmus+, kot nove, denimo načrtovano shemo za evropske solidarnostne sile.

Med slovaškim predsedovanjem je bila v Košicah organizirana evropska mladinska konferenca, na kateri se je 250 mladih iz vseh držav članic srečalo z oblikovalci politik. Skupaj so pripravili in sprejeli 16 priporočil² državam članicam in Komisiji, da bi mladim omogočili vključevanje v raznoliko, povezano in vključujočo Evropo. Mnoga od teh priporočil so bila povezana z izzivi, ki jih dandanes opazamo pri mladih, vključno s povrnitvijo njihovega zaupanja v EU. Skupno je bilo preučenih osem področij:

1. Dostop do kakovostnih in kritičnih informacij
2. Mladi pod pritiskom: krepitev odpornosti in samozavesti
3. Onstran strahu in nestrpnosti – doživite različnost
4. Oblikovanje izobraževalnega sistema, ki uresničuje potencial mladih
5. Spodbujanje mladih, predvsem ranljivih skupin, k vključevanju v družbo
6. Povrnitev zaupanja mladih v evropski projekt
7. Program mobilnosti: delovna mesta in izobrazba za vse
8. Vpliv mladinskega dela in mladinskih organizacij na vse

Mladi, ki so bili vključeni v proces posvetovanja v okviru petega strukturiranega dialoga, in tisti, ki so bili neposredno vključeni v pripravo priporočil, zdaj čakajo, da vidijo, kako se lahko njihova mnenja obravnavajo na evropski in/ali nacionalni ravni ter kako se bodo na njihove zamisli odzvale države članice.

² Dok. 13457/16.

Ministri naj na orientacijski razpravi na seji Sveta za izobraževanje, mladino, kulturo in šport 21. novembra prispevajo mnenja o vprašanjih iz tega dokumenta, pri čemer se lahko oprejo na eno ali več naslednjih vprašanj:

- 1. Kako lahko države članice in institucije EU glede na rezultate vrha v Bratislavi mlade bolj približajo idejam, ki so temelj evropskega projekta?**
 - 2. Kaj je mogoče storiti na ravni EU in ravni držav članic, da bi obnovili povezave med mlajšimi generacijami in nosilci odločanja ob upoštevanju resničnega življenja in življenjskega sloga mladih v današnjem svetu?**
 - 3. Do kolikšne mere priporočila iz konference v Košicah ponujajo rešitve za izzive današnje Evrope v zvezi z boljšim povezovanjem med EU in mladimi po Evropi? Katero bi lahko upoštevali na nacionalni ravni in kako?**
-